

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21907/2024
15.11.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Станковић, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у правној ствари предлагача АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Марко Минић, адвокат из ..., против противника предлагача „Коридори Србије“ д.о.о. Београд, чији је пуномоћник Драгана Николић Јовановић, адвокат из ..., ради одређивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 1709/24 од 07.06.2024. године, у седници одржаној 15.11.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија противника предлагача изјављена против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 1709/24 од 07.06.2024. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Крушевцу Гж 1709/24 од 07.06.2024. године, одбијена је као неоснована жалба противника предлагача и потврђено решење Основног суда у Трстенику Р1 140/22 од 04.10.2023. године којим је одређена новчана накнада за експроприсане непокретности и то: за катастарску парцелу број .. КО ..., површине 9,48 ари (погрешно означено м2) у износу од 1.290.228,00 динара и катастарску парцелу број .. КО ..., површине 45,75 ари у износу од 6.226.575,00 динара, обе уписане у листу непокретности број .. КО ..., као и новчана накнада за биљне засаде на овим парцелама од 95.106,06 динара, те противник предлагача обавезан да предлагачу, као бившем власнику исплати укупно 7.611.909,06 динара са законском затезном каматом од 04.10.2023. године као дана доношења одлуке до исплате и да му надокнади трошкове поступка од 263.000,00 динара.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, противник предлагача је позивом на члан 404. ЗПП благовремено изјавио ревизију, из свих законом предвиђених разлога.

Испитујући другостепено решење у смислу одредби чланова 403. став 3. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијаног решења није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а противник предлагача не конкретизује друге битне повреде одредаба поступка због којих се у смислу члана 407. став 1. ЗПП ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем надлежног управног органа од 29.03.2022. године, по предлогу противника предлагача експроприсане су у целости од тужиоца парцеле означене у изреци првостепеног решења, на основу Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима ради реализације пројекта изградње инфраструктурног коридора аутопута Е-761 Појате – Прељина („Службени гласник РС“ бр. 49/2019) и Уредбе о утврђивању просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761 деоница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ бр. 10/2020). У управном поступку странке нису постигле споразум о висини накнаде. По процени Пореске управе од 19.04.2023. године, тржишна вредност експроприсаних непокретности, које се у катастру воде као пољопривредно земљиште је 197,77 динара по 1 м². Тржишна вредност експроприсаних непокретности по налазу вештака грађевинске струке је 1.361,00 динар по 1 м², што за укупну експроприсану површину од 5523 м² чини 7.516.803,00 динара. Тржишна вредност биљних засада на експроприсаним парцелама је 95.106,06 динара.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, нижестепени судови не прихватају као релевантну процену тржишне вредности коју је извршила Пореска управа, с обзиром да за основ има промет пољопривредног земљишта, већ прихватају вредност коју је утврдио вештак грађевинске струке и одлуку заснивају на одредбама чланова 2, 82, 83. и 88. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09 ... 9/20) и чланова 1, 41, 42. и 52. став 4. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/95 ... 106/16). По оцени нижестепених судова, просторни план посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761 деоница Појате – Прељина има карактер планског документа. Тим планским документом предвиђено је да се формирају грађевинске парцеле, па је ступањем на снагу Уредбе о утврђивању просторног плана практично сво земљиште у границама плана, па и делови предметних парцела, променило намену и по сили закона постало грађевинско земљиште. Уредба о утврђивању просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761 деоница Појате – Прељина ступила је на снагу 16.07.2019. године, пре доношења решења о експропријацији земљишта предлагача, које је донето 29.03.2022. године, тако да упис промене намене земљишта у катастру нема конститутивни карактер за такву промену.

По становишту Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право одређивањем новчане накнаде према сврси због које је у складу са планским актом утврђен јавни интерес и дана 29.03.2022. године донето правноснажно решење о експропријацији.

Законом о експропријацији („Службени гласник РС“ бр. 53/95 ... 106/16) прописано је да се непокретности могу експроприсати или се својина на њима може ограничити само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне (члан 1.); даном правноснажности решења о експропријацији мења се сопственик на експроприсаној непокретности (потпуна експропријација) (члан 4.); висина накнаде у новцу за експроприсане непокретности одређује се по тржишној цени, према околностима у моменту закључења споразума о висини накнаде, а ако споразум није постигнут, према околностима у моменту доношења првостепене одлуке о накнади (члан 41. став 2.).

По одредбама чланова 1. и 3. Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима ради реализације пројекта изградње инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ бр. 49/19), пројекат изградње инфраструктурног коридора аутопута Е-761 је пројекат од значаја за Републику Србију; утврђен је јавни интерес за експропријацију непокретности у циљу привођења земљишта намени ради изградње моравског коридора са пратећом инфраструктуром, у складу са Уредбом о утврђивању просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761 деоница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ бр. 98/13) и свим будућим изменама и допунама Уредбе; предвиђено је да за експроприсану непокретност власник има право на накнаду која не може бити нижа од тржишне вредности непокретности. Чланом 4. став 1. Уредбе о утврђивању просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761 деоница Појате – Прељина („Службени гласник РС“ бр. 10/20) прописано је да просторни план представља основ за директно спровођење издавањем локацијских услова, израду техничке документације, формирање грађевинских парцела јавних намена, прибављање дозвола, односно стварање услова за изградњу аутопута, у складу са Законом о планирању и изградњи.

Полазећи од наведене, меродавне материјалноправне регулативе, наводи ревизије којима се суштински указује да предлагачу накнада припада у висини тржишне вредности пољопривредног земљишта, не доводе у сумњу законитост побијане одлуке. У време доношења решења о експропријацији 29.03.2022. године, спорне парцеле представљале су грађевинско земљиште на основу просторног плана подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761 деоница Појате – Прељина, будући да је то недвосмислено предвиђено чланом 4. став 1. наведене Уредбе објављене у „Службеном гласнику РС“ бр. 10/2020, која је ступила на снагу 14.02.2020. године.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Станковић, с. р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић